

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

LÆKKA NEYVAN SÍNA PENSJÓN

Tann 8. juni í fjør varð eitt álit handað løgtingsformanninum um tingfólkalønir og eftirlønir.

Tað hevur ligið í kortunum, at serliga pensjónsskipanin hjá tingfólki skuldi takast av, eins og hon er tað hjá landsstýrisfólki. Tað hava verið nógvar atfinningar at politikarum, tí teir hava samtykt sær fulla tænaðsmannapensjón eftir bara 8 árum fyri landsstýrisfólk og 16 árum fyri tingfólk. Onnur fólk skulu vera tænaðsmannafólk í 37 ár fyri at fáa fulla pensjón.

Kaj Leo Holm Johannesen legði uppskot fyri tingið um at broyta viðurskiftini hjá landsstýrisfólki, tá tað triðja álitid í røðini varð

hana honum. Hetta var samtykt, og tí verða landsstýrisfólk í dag ikki eftirlønt sum tænaðsmannafólk, men fáa 15 prosent í pensjónsinngjaldi.

Men Páll á Reynatúgvu letur biðja eftir sær – ella er hann kanska ikki samdur við nevndina, sum skrivaði honum álitid – ella kanska hann kemur í tingið við uppskotið nú í tólvta tíma, men tað tykist ósannlíkt. Hann lovaði annars í summar, at uppskotið skuldi leggjast fyri tingið eftir ólavsøku.

Løgtingsformaðurin fekk annars í posa og sekk, tá lønin hjá landsstýrisfólki varð broytt. Tí hann fekk somu lønarhækking, sum lögmaður, men varðveitti sera

munagóðu tænaðsmannapensjónina. Tað gjørdi lögmaður ikki. Umrokna vit pensjónina hjá løgtingsformanninum til pensjónsinngjald, so svarar tað til langt yvir 100.000 kr um mánaðin í pensjónsinngjaldi. Tí so fyrimunarlig er tænaðsmannapensjónin, tá hon verður speedað upp til fulla eftirløn eftir bara 8 árum og ikki 37, sum lógin varð ætlað til.

Sambært álitinum, sum liggur í skuffuni hjá Páll á Reynatúgvu, so skulu tingfólk fáa 14,4 prosent í lønarhækking. Lønin skal hækka frá 38.585 kr til 44.147 um mánaðin. Men so missa tingfólk skattafría iskoymt upp á 2.000 kr um mánaðin.

Tey missa tænaðsmannaeftirlønina og fáa í staðin 15 prosent oman á lønina í pensjónsinngjaldi, so sum so nógv onnur fólk fáa.

Tingfólk, sum hava sitið 16 ár á tingi, fáa í dag 23.151 kr í pensjón frá tí tey eru 60 ella 67 ár. Tingformaður fær 37.283 kr um mánaðin í pensjón. Men hendan sera fyrimunarliga skipan fyri tingfólk skal sambært álitinum takast av.

Spurningurin er bara, um Páll á Reynatúgvu ætlar at avgreiða málið, ella um tað verður súltað til næsta lögtingið at taka støðu til og harvið útsett í minsta lagi í fýra ár.

» Super-pensjónin hjá tingfólki verður neyvan lækkað enn á sinni

Michelinstjórurnar verða handaðar í Århus í dag

Umboð fyri Koks taka imóti fyrstu føroysku Michelin stjórnu í fyrstu tveimum árum síðani: Johannes Jensen, stjóri, Karin Visth, vintænari og Pól Andrias Ziska, høvuðskokkur

Stórir spenningur er millum matstovufólk í norðurlondum, nú tann finasta virðislønin av øllum, Michelin stjórurnar, verða handaðar í dag.

Eingin í Føroyum hevði droymt um, at nøkur føroysk matstova kundu fáa hesa høgtvirðu virðisløn, tá Koks fekk hana fyri tveimum árum síðani – og endurvann hana í fjør.

Tí verður eisini stórir spenningur um, hvørt Koks megna at varðveita hana, tí tað er eisini eitt stríð um tað.

Í Danmark kunnu vit eisini væntað ein føroyska stjørnu – skilt á tann hátt,

at Søllerød Kro, har føroyski Jan Restorff stílar fyri, stendur til, sambært teimum ið hava skil fyri sínum, at fáa eina afturat.

• Tann franska Michelin Guide'in – Le Guide Michelin – hevur verið til síðani ár 1900. Hon kom til Danmarkar fyrst í áttatiárunum, og Føroyar komu í guidina í 2017.

• Upprunin er í Frankríki sum vegleiðing til góð stöð at eta. Hon hevur fleiri túsund matstovur, har tær bestu fáa stjórnu.

• Danmark fekk sína fyrstu stjørnu í 1983. Tað var Kong Hans Kælder og La Cocotte í Keypmannahavn,

sum fingur tær.

• Kommandanten í Keypmannahavn var tann fyrsta, sum fekk tvær stjórnu.

• Altjóða áhugin fyri norðurlendska køkinum elvdi til, at Michelin í 2015 fór at gera eina serliga guide um norðurlendsku stórbýirnar.

• Í 2018 útgávu fekk Danmark 30 stjórnu og føroyska Koks eina stjørnu.

Frá bara at geva matstovum í stóru býunum stjórnu eru tey seinastu árin farin út á smápláss, so sum Føroyar og minni býir í hinum Norðurlondum.

Kelda: Michelin og Ritzau.
/ritzau/

» Yvirboðspolitikkur og populisma

FRANK DAVIDSEN
KJAK SÍÐA 16

» Koma aftur við skeivum tølum

HELGI ABRAHAMSEN
KJAK SÍÐA 16

Koyrið ikki við sløktum baklyktum

Komandi vikurnar heitir Ráðið fyri Ferðslutrygd á bilførarar um at kanna, hvussu bakljós teirra virka. Samstundis fer lögreglan at gera kanningar, meðan átakið er.

Nakrir bilar eru soleiðis innrættaðir, at bakljósini tendra sjálvvirkandi, tá tað tørvar. Í øðrum verður bilførarin mintur á at tendra ljósini. Trupulleikin við summum bilum er, at bakljósini ikki tendra sjálvvirkandi.

Tað kann vera lætt at gloyma, tá vit í mong ár hava verið von við at ljósini tendra sjálvvirkandi. Harumframt er tað ikki ólógligt at koyra við sløktum bakljósum, tá tað er ljóst. Trupulleikin kemur, tá tað til dømis skýmir, fer at regna ella tú koyrir inn í ein tunn-il.

Er tín bilur framleiddur millum 2011 og 2016, kann vera, at bakljósini ikki altíð tendra. Ein ES-regla var galdandi, sum setti krav um at bara framljós tendraðu sjálvvirkandi. Ein av grundgevingunum fyri hesum var, at minkaða nýtslan av bakljósi skuldi

hava jaligt árin á umhvørvið við minni nýtslu av brennievni og harvið minni CO₂-útláti.

Hetta var broytt í 2016 so at bæði framljós og bakljós á øllum nýggjum bilum skuldi tendra sjálvvirkandi. Reglan skal fyrbyggja vanlukkur orsakaðar av manglandi ljósi. Men enn koyra nógvir bilar á vegunum, sum eru framleiddir áðrenn hetta tíðarskeið.

Góð ráð:

Hevur tú bil, har bakljósini ikki altíð tendra sjálvvirkandi:

• Kanna, um til ber at innstilla bilin, so bakljósini altíð tendra, tá tú tendrar bilin

• Ven teg við altíð at tendra bakljósini, tá tú tendrar bilin.

• Sært tú ein bil uttan ljós aftan: Blinka eina ferð vil langljósunum fyri at minna bilføraran á at tendra bakljósi.